VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Vähittäissijoittajastrategia U-kirjelmä

PAULA KIRPPU
TALOUSVALIOKUNTA
26.9.2023

VN:n U-kirjelmä vähittäissijoittajastrategiasta

- Komissio antoi säädösehdotukset 24.5.2023 vähittäissijoittajastrategiaksi
- Tavoitteena vahvistaa ei-ammattimaisen sijoittajan (piensijoittajan) asemaa ja osallistumista pääomamarkkinoilla (kts. myös Hallitusohjelman sivu 100).
- Toimi on osa komission pääomamarkkinaunionihanketta, jolla vahvistetaan unionin pääomamarkkinoiden toimivuutta, kansainvälistä kilpailukykyä ja vastataan nykyisiin vihreän ja digitaalisen siirtymän, väestöpohjan ikääntymisen ja geopoliittisen tilanteen mukanaan tuomiin suuriin rahoitustarpeisiin.
- Kaikkien osallistuminen pääomamarkkinoille tarpeen – erityisesti kotitalouksien aiempaa laajemmassa mittakaavassa.

Asiakkaan/sijoittajan etuun konkretiaa

- Asiakkaan/sijoittajan etua on pyritty varmistamaan sääntelyllä aiemminkin: tiedonantovelvollisuus, selonottovelvollisuus, asianmukaisuusarviointi, kannustinsääntely (quality enhancement) – tulokset vaihtelevia.
- Nyt konkretiaa: tuotteiden kustannusten tarkastelu – sijoittajan tuottopotentiaali! (yksittäisen piensijoittajan neuvotteluasema heikko - ota tai jätä)

Osakerahastojen palkkiot pääomapainotetusti

USA 0,63

Alankomaat 0,55 / 0,84

Suomi 1,50 / 1,60

Sininen rahaston kotimaan mukaan

Punainen myyntimaan mukaan

Morningstar: Global Investor Experience Study: Fees and Expenses.

2022

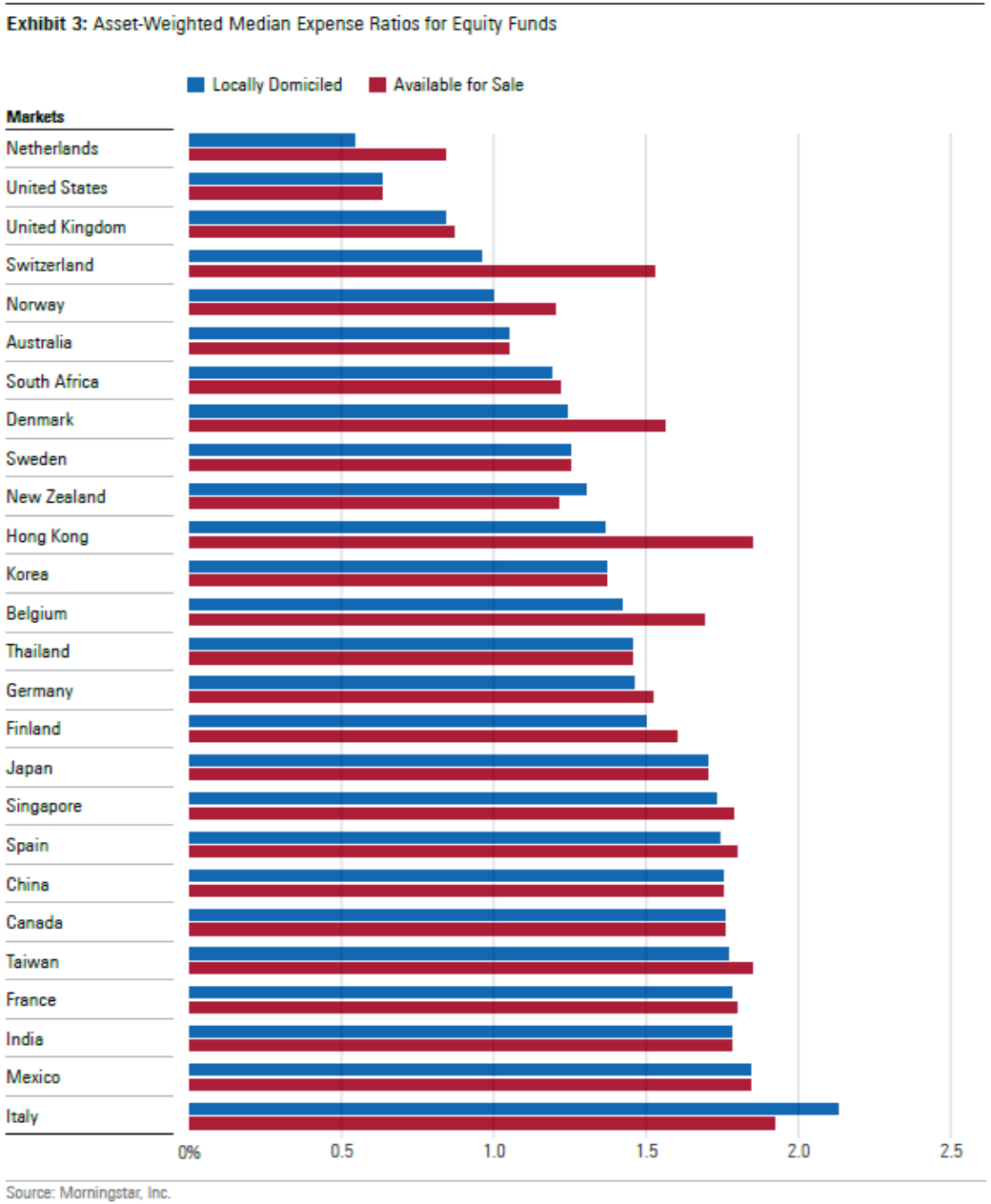

Esimerkki kustannusten vaikutuksista sijoittajan ja palveluntarjoajan tuottoon/tuloon

- Esim. kotimaisissa osakerahastoissa on pääomia n. 24 mrd. euroa -> 1 %-yksikön kustannustason muutos tarkoittaisi yli 200 miljoonaa vähemmän palkkioita palveluntarjoajalle vuositasolla.
- Jos vähittäisasiakas sijoittaa 100 TEUR (vrt. hallitusohjelmassa piensijoittajan OST talletusraja esitetty nostettavaksi) ja hänen kulunsa laskevat 1 %-yksikön verran -> tarkoittaisi vuositasolla 1000 euroa enemmän tuottoa asiakkaalle!
- Kulut varmoja – tuotot aina epävarmoja!

Ehdotuksen keskeiset teemat

- Sijoitustuotteiden kulurakenteet tehdään näkyvämmäksi ja ylisuuriin kustannuksiin puututaan- ei-ammattimaisen sijoittajan rahalle vastinetta!
- Vertailuarvot – ei hintasääntelyä! Myös jatkossa mahdollisuus esim. kestävän rahoituksen tuotteisiin ja tuotekehitykseen.
- Kannustinten käyttöä rajoitetaan toimeksiantojen vastaanottamisessa ja välittämisessä ja kauppojen toteutuksessa (sallittua ei-riippumattomassa sijoitusneuvonnassa) – ilmeisen eturistiriidan välttäminen!
- Sijoitusneuvontaan enemmän kustannustehokkuus-ja hajautusnäkökulmaa
- PRIIP-avaintietoasiakirjaan kestävyystiedot
- Markkinointivastuu ja lieveilmiöt (finfluencerit)
- Talousosaamisen edistäminen

VN:n kanta

- VN kannattaa komission ehdotuksia pääosin oikeasuuntaisina
- VN kannattaa hinnoitteluprosessia ja vertailuarvon asettamista, edellyttäen kuitenkin, että vertailuarvot ovat tarkoituksenmukaiset
- VN kannattaa avaintietoasiakirjaan ehdotettuja tarkennuksia ml. kestävyystiedot
- VN kannattaa ehdotettuja kannustinkiellon laajennuksia
- VN kannattaa sijoitusneuvonnan edellytysten täsmennyksiä

VN:n kanta

- VN suhtautuu varauksella markkinoinnin sektorikohtaisen sääntelyn laajentamiseen, mutta kannattaa markkinointivastuun nostamista toiminnan järjestämisen tasolle
- VN suhtautuu varauksella valvojalle ehdotettuun valtuuteen vaatia palauttamaan ei-ammattimaiselle asiakkaalle sijoitustuotteesta perityt ylimääräiset kustannukset – olisi vastoin vallitsevaa riita-asian käsittelymenettelyä Suomessa
- VN edellyttää pidempää siirtymäaikaa ja sääntelyn uudelleentarkasteluajankohtaa myöhemmäksi